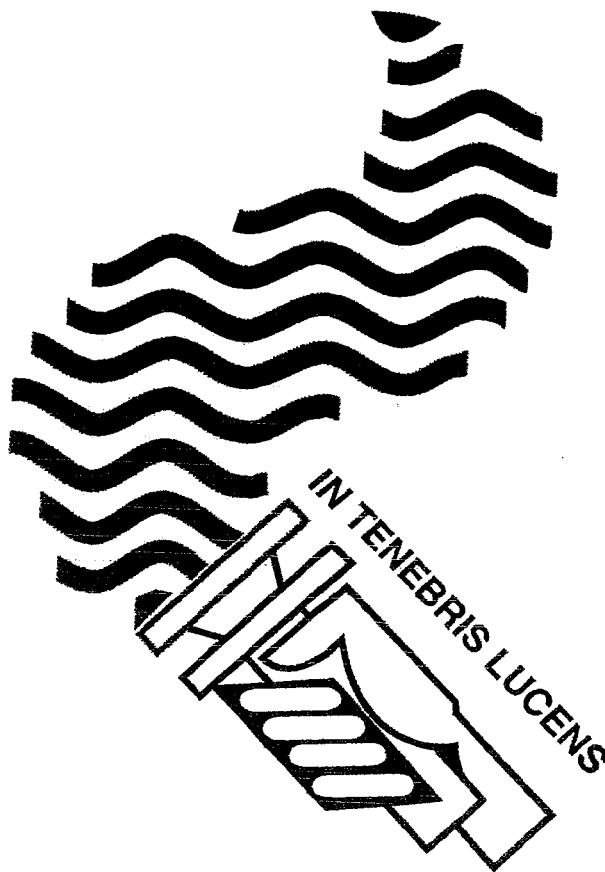

Militaire Inlichtingendienst
Koninklijke Landmacht
Sectie Inlichtingen
Nr:33960/4/141295

SUPINTREP

MUJAHEDIN IN BOSNIË-HERZEGOWINA

INLEIDING

1. Mujahedin is oorspronkelijk de benaming van islamitische fundamentalisten. In Bosnië-Herzegowina wordt deze benaming gegeven aan buitenlandse vrijwilligersgroepen, afkomstig uit landen als Afghanistan, Pakistan, [redacted] Algerije, Saoedie Arabië, Libië, Koeweit en Turkije. Daarnaast zijn er ook Bosnische moslims die deze benaming dragen. Hierdoor lopen de schattingen van het aantal Mujahedin-strijders nogal uiteen.

2. De Mujahedin zijn aan de volgende kenmerken te herkennen:

- a. zij onderscheiden zich in de strijd door fanatisme en persoonlijke (opofferende) moed;
- b. ze hebben een variëteit aan uniformen en ze dragen veelal ook een hoofddoek en/of een groene hoofdband met Arabische opschriften (zie afbeeldingen 1, 2, en 3);
- c. de Mujahedin treden veelal op in kleine verbanden van compagniesgrootte als een soort Special Forces, waarbij wreedheden tegen hun "tegenstanders" niet ongewoon zijn. Vermoedelijk tolereert de regering uit politieke overwegingen de aanwezigheid, en in zekere mate het optreden van de Mujahedin, omdat de regering hulp en financiële ondersteuning krijgt van islamitische landen.

3. De verhouding van de Mujahedin met de bevolking is veelal gespannen vanwege de verschillen in opvatting over religieuze, culturele en ideologische aangelegenheden. Ook is er sprake van onderlinge spanningen tussen de diverse Mujahedin-verbanden.

4. De Mujahedin zijn verdeeld over vijf min of meer herkenbare organisaties:

- a. Mujahedin-eenheden van de ABiH-strijdkrachten;
- b. het islamitische legioen;
- c. buitenlandse huurlingen;
- d. het islamitische netwerk;
- e. [redacted]

[REDACTED]

EENHEDEN/GROEPERINGS

5. Mujahedin-eenheden van de ABiH-strijdkrachten. Deze eenheden bestaan voornamelijk uit militante Islamieten, hoofdzakelijk afkomstig uit Bosnië-Herzegowina. De leden zijn vaak verdreven uit hun oorspronkelijke woonplaatsen op het platteland. Deze plattelandsbevolking heeft doorgaans een minder goede schoolopleiding.

6. Deze eenheden worden gesteund bij de opleiding en training door landen als [REDACTED] Algerije en Afghanistan. De verschillende buitenlandse instructeurs verzorgen een "keiharde" basisopleiding van twintig dagen. De meeste instructeurs hebben zelf ook deelgenomen aan de strijd. Er zijn opleidingscentra in (zie afbeelding 29):

- a. Zenica;
- b. Pazaric;
- c. Kondzilo, in de omgeving van Visoko. Hier wordt door een groep [REDACTED] militairen een opleidings- en trainingskamp geleid. In dit kamp krijgen zowel mannen als vrouwen hun opleiding of training;
- d. Jablanica, in de omgeving van Maglaj. Dit kamp krijgt steun van de plaatselijke politie- chef.

7. Vijf ABiH-infanteriebrigades dragen de erenaam "Muslimski". Met deze benaming wordt de religieuze motivatie van de eenheid weergegeven. De meeste eenheden zijn maximaal compagnies sterkte en staan onder controle van de Bosnische regering. Het is desondanks mogelijk dat kleine groeperingen of individuen een bedreiging vormen voor IFOR (zie afbeeldingen 28 en 29):

- a. 7 (Muslimanska) Brig (zie afbeeldingen 4, 5 en 6). Een subeenheid van 3 (ABiH) Korps met het hoofdkwartier in Zenica. De erenaam is "Kata'is el Mujahedin". De commandant was Mitko Pric, die in maart '95 zou zijn gedood. De totale sterkte bedraagt ± 1000 man, verdeeld over tenminste drie bataljons:

- (1) het eerste bataljon van de brigade, met Abu Haris als commandant, heeft zijn hoofdkwartier in Travnik en in Mehurici een SPF-eenheid van compagniesgrootte;
- (2) het tweede bataljon heeft zijn hoofdkwartier in [REDACTED]

[REDACTED]

Zenica;

- (3) het derde bataljon heeft zijn hoofdkwartier in hotel Stretno in Kakanj. Daar bevindt zich ook een SPF-eenheid met de naam "Plavo Soko" (Blauwe Valk) die is ingedeeld bij het derde bataljon;
- (4) het vierde bataljon heet waarschijnlijk "Zelena Legija" (Groen Legioen) en heeft zijn hoofdkwartier in Maglaj. De commandant van het bataljon is Zeljko Veric;
- (5) Vikecevici is een eenheid die bestaat uit verschillende specialisten uit Sarajevo en vormt waarschijnlijk ook een subeenheid van 7 Brig.

De brigade wordt beschouwd als een Special Purpose Forces-eenheid (SPF) en staat onder direct bevel van de Generale Staf in Sarajevo. In het algemeen is de brigade fanatiek en zeer gedisciplineerd. De brigade opereert voornamelijk in midden Bosnië-Herzegowina en heeft een belangrijke rol gespeeld bij de gevechten om Vares, Fojnica, Vitez en Kiseljak.

b. 8 (Muslimanska) Brig. Een subeenheid van 3 (ABiH) Korps. De eenheid is in oktober 1993 voor het eerst in Visoko waargenomen. Één van de mede-oprichters was de burgemeester van Visoko/Breza, Kenan Jusufbasic. De eenheid bevindt zich momenteel in de omgeving van Tesanj. De bijnaam "Zuka Brigade" ontleent de eenheid aan de vorige commandant Alispago, die de bijnaam "Zuka" had. De brigade heeft een sterkte van ongeveer 1.000 man. Deze eenheid zou de grootste eenheid zijn die uitsluitend uit Mujahedin bestaat;

c. 4 (Muslimanska) Ltinfbrig. Een subeenheid van 4 (ABiH) Korps. De commandant is Fikret Prevljak, een charismatische leider die in april 1992 als lid van een speciale politie-eenheid als eerste de verdediging van Sarajevo organiseerde. Prevljak gaat geheel zijn eigen gang en zelfs het ABiH-opperbevel heeft weinig invloed op hem. Plaatselijk staat hij bekend als de legendarische "commandant Fikret". Gedurende de ontruiming van de berg Igman in oktober 1994 bleef hij zich, ondanks afspraken daarover tussen de VN en het opperbevel van de ABiH, verzetten tegen de controle door VN-eenheden;

- [REDACTED]
- d. 737 (Muslimanska) Ltbrig. Een subeenheid van 7 (ABiH) Korps. De eenheid komt oorspronkelijk uit de omgeving van Jajce en werd, na de val van Jajce eind 1992, geplaatst in de Lasva-vallei (ten zuiden van Zenica). De eenheid bestaat nu voor een groot deel uit vluchtelingen en is gelegerd in de omgeving van Travnik. De leden dragen zwarte T-shirts;
- e. 155 (Muslimanska) Bergbrig. Een subeenheid van 12 (ABiH) Divisie. Deze brigade is opgericht in de zomer van 1992 met vluchtelingen uit het gebied tussen Banja Luka en Travnik. Later werden ook leden gerecruteerd uit de bevolking in andere delen van Bosnië-Herzegowina; ook "Europese vrienden" maakten deel uit van deze brigade. De commandant is Mustafa Fazlic en de chef staf is Mirza Lubenovic. Commandant van het derde bataljon is Rasim Aleksik;
- f. daarnaast zijn ongeïdentificeerde elementen/groeperingen van Mujahedin, tot de ABiH behorend, op de volgende locaties waargenomen:
- (1) elementen/groeperingen, ingedeeld bij 1 (ABiH) Korps:
- (a) in de omgeving van Visoko;
 - (b) in Kondzilo;
 - (c) in Porijecani;
 - (d) in Visoko;
 - (e) in de omgeving van Pazaric.
- (2) elementen/groeperingen, vermoedelijk ingedeeld bij 3 (ABiH) Korps:
- (a) in de omgeving van Zenica, in de plaatsen Gornja Zenica, Arnauti, Gardisce, Luka en Zenica;
 - (b) in Zavidovici ongeveer 350 Mujahedin. Op de weg van Zavidovici naar Maglaj tussen Dolac en Bocinja waar ze met ongeveer 30 man een "checkpoint" bemannen;
 - (c) in Biljesevo, tussen Kakanj en Zenica: ca. 100 Mujahedin;
- [REDACTED]

- [REDACTED]
- (d) in de omgeving van Tesanj, in de plaatsen Jelah, Cerovac en Jablanica.
 - (3) elementen/groeperingen, ingedeeld bij 7 (ABiH) Korps:
 - (a) ten zuidwesten van Busovaca in Mehurici, hier geven Arabische vrijwilligers les op een school voor "oorlogs-wezen";
 - (b) in Guca Gora en in Travnik: 100 Mujahedin.

8. Het islamitische legioen (zie afbeeldingen 7 en 8) Deze groepering bestaat uit goed gemotiveerde strijders, radicale islamieten van de Djihad, Fis, Hamas en Hezbollah die zijn opgeleid in Sudan, met een totale sterkte van ca. 300 man. Ook radicale islamieten uit Afghanistan (Hekmatyar) en Sudan (Tourabi) zouden deel uitmaken van deze organisatie. Bevelhebber van deze eenheid is Ahmed Sahib. Ze zijn doorgaans georganiseerd in eenheden van compagnies grootte en voeren opdrachten uit voor ABiH-eenheden in centraal Bosnië-Herzegovina. Deze vrijwilligers vormen vanwege de lichte bewapening en de beperkte internationale en nationale steun niet de grootste dreiging voor IFOR-eenheden.

9. Buitenlandse huurlingen. De maximaal 500 strijders zijn voornamelijk afkomstig uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Sommigen hebben gevochten in Afghanistan. De Bosnische regering heeft problemen met de controle over deze strijders. Deze strijders zullen zeer waarschijnlijk, in strijd met de afspraken gemaakt in het vredesakkoord, Bosnië-Herzegovina niet verlaten. Zij hebben een enorme kennis van het terrein, gevechtservaring en zijn goed getraind. Daardoor zullen deze strijders een belangrijke terroristische bedreiging voor IFOR vormen. De volgende groeperingen komen voor:

- a. Guerrilla's: Een slecht gedisciplineerde eenheid die voornamelijk acties uitvoerde in de omgeving van Han Bila. De commandant, van Turkse afkomst, zou de leden dwingen tot het leren van de Arabische taal. De "Guerrilla's" vormen waarschijnlijk een subeenheid van 306 Infbrig;
- b. Zelena Legija: Naast moslims, Kroaten en Serviërs zouden vele buitenlandse moslimstrijders, hoofdzakelijk afkomstig uit Pakistan en Afghanistan, deel uit maken van deze eenheid. Deze groepering opereert sinds juli 1993 in de Maglaj-vinger;
- c. Handzar Divizija: (zie afbeelding 9) In deze Special

[REDACTED]

De eenheid is opgeleid door veteranen uit Afghanistan en Pakistan. De eenheid voelt zich verbonden met de SS (Handschar) Divisie. Deze SS-eenheid was, tijdens de Tweede Wereldoorlog, samengesteld uit o.a. Bosnische moslims en werd ingezet in de strijd tegen de Partisanen. De Handzar Divizija werd in december 1993 ten zuidoosten van de Kiseljak ingezet. Elementen van de eenheid zijn voor het laatst in april 1994 gesignaleerd in de omgeving van Fojnica. De eenheid staat onder leiding van Berilo Senad;

- d. Rode fezzes: Deze eenheid is herkenbaar aan het typische hoofddeksel, een opstaande, van boven platte, muts, soms met een kwastje. Mogelijk een subeenheid van de Handzar Divizija;
- e. Fatih: (zie afbeelding 10) Extremistische moslimgroep uit de omgeving van Sarajevo. Deze eenheid bestaat uit buitenlanders, waaronder Turken.

10. Het islamitische netwerk. Over dit netwerk is eigenlijk weinig bekend. Zeer waarschijnlijk is dit een organisatie die, met internationale en nationale steun, in staat is om guerrilla-acties en terroristische activiteiten uit te voeren. De ca. 200 leden van deze groepering zijn waarschijnlijk zeer moeilijk als zodanig te identificeren. De taak en werkwijze van dit netwerk zouden een grote bedreiging voor IFOR kunnen betekenen.

- a. Muslimanska Obrane Snage (MOS) (zie afbeeldingen 11, 12 en 13) Een rechts-extremistische elite die beschikt over twee opleidingscentra en een gevangenis. Deze groepering ondersteunt o.a. de "Crni Labudovi" en mogelijk de "Albanski Sandzak" met geld, uitrus-

[REDACTED]

ting en training:

- (1) Crni Labudovi: (zie afbeelding 14) De "Black Swans" vormen een SPF-eenheid, waarschijnlijk van compagniesgrootte (50-100 man). Zij komen oorspronkelijk uit Sarajevo en zijn van 1993 tot 1994 gesubordineerd geweest aan 7 Brig/1 Korps. Waarschijnlijk vallen ze nu rechtstreeks onder het hoofdkwartier van de ABiH in Sarajevo:
- (a) zij zijn gespecialiseerd in partisanen--oorlogvoering en worden in de moslim-gemeenschap als elite beschouwd. Leden van deze eenheid begeleiden VIP's;
 - (b) de eenheid is waargenomen op diverse plaatsen in noordoost Bosnië-Herzegowina (Olovo, Kladanj, Zavidovici, Vares en Zenica). In het oord Pogar (omgeving Vares) bevindt zich in een voormalig hotel een hoofdkwartier van de "Black Swans". Er zouden hier ongeveer 60 leden van de groep aanwezig zijn;
 - (c) in april '93 werd Hamza Ajanovic genoemd als commandant van de eenheid. Hij wordt aangesproken als "meneer Saad" en zou van de lokale autoriteiten volledige vrijheid van handelen hebben gekregen;
 - (d) het uniform is zwart, maar recent zijn ook uniformen met camouflage-patroon waargenomen. Een herkenningsteken is de zwarte zwaan met de tekst "Specijalna Jedinica Za Posebne Namjene" (vertaald: speciale eenheid voor bijzondere bestemming). Het embleem wordt gedragen op de mouw en staat ook op de voertuigen van de groep. Het hoofdkwartier zou beschikken over 8 à 10 terreinvoertuigen. In de Servische media worden zij omschreven als notoire criminelen.
- (2) Albanski Sandzak: Mogelijk een subeenheid van "Crni Labudovi". De eenheid zou afkomstig zijn uit Kosovo. De groep zou zijn laatste inzetgebied hebben gehad in de omgeving van Kresevo.

[REDACTED]

12. Naast bovenstaande groeperingen waren er, gedurende de beginperiode van de oorlog ('91-'93), verschillende andere strijdgroepen. Deze groepen waren meestal lokaal georganiseerd en hadden doorgaans slechts lokale militaire of criminele doelstellingen. Het is op dit moment echter onduidelijk in hoeverre deze eenheden operationeel zijn. Het is gezien de aanstaande ontplooiing van IFOR goed mogelijk dat dit soort groepen weer zullen ontstaan of opnieuw operationeel zullen worden. Het gaat hierbij o.a. om:

- a. Zuka (SF) Brig: Deze eenheid bestaat uit ongeveer 100 moslims-strijders. Zij worden gevreesd om hun vechtlust en zijn zeer toegewijd aan Zuka. De groep heeft waarschijnlijk haar operatiegebied in de omgeving Jablanica - Konjic:
- (1) Zuka Alispago was werkzaam op de staf van 8 Brig/1 Korps. Hij zou zijn opdrachten rechtstreeks hebben gekregen van voormalig ABiH-commandant, Sefer Halilovic. Zuka is ongeveer 40 jaar en zou het aanzien van een generaal genieten. Hij heeft het gebied in maart 1994 verlaten en bevindt zich in Turkije;
 - (2) de plaatsvervangend commandant van de groep, Nihad Bojadzic (bijnaam Zuti), nam vervolgens het commando over. Hij is net als Zuka afkomstig uit Sandzak (grensgebied Servië en Montenegro) en heeft ook een criminele achtergrond. De eenheid wordt, sinds 1995, "Izvidacko Diverzanski Bataljon" (verkenning- en diversiebatljon) genoemd. Bij een parade van deze eenheid in Jablanica werden een 20mm snelvuurkanon (M-55), een vrachtauto met een 12,7mm mitrailleur, een vrachtauto met een 20mm kanon tegen luchtdoelen (M-75), een pantservoertuig, verschillende 80mm mortieren (M-57), verschillende 81mm mortieren (M-31) en een 120mm mortier (M-74) getoond;
- b. Specijalni Odred za Pojebro Namjono: Een eenheid voor bijzondere opdrachten. Verschillende leden hebben behoord tot de Zuka-groep. Zij bevinden zich te Gornja Jasenica, 20km ten zuiden van Jablanica;
- c. Zelene Beretke: Deze eenheid is goed bewapend en gemotiveerd. In Gorica, ten zuidwesten van Jajce, bevonden zich "groene baretten". Moslims vormen in deze plaats een etnische meerderheid. De benaming

[REDACTED]

"groene baretten" wordt door Serviërs gebruikt als algemene aanduiding voor moslim-strijders. De leden werden opgeleid door voormalige JNA officieren;

- d. Zelena Brigada: De "brigade", met een sterkte van circa 25 lichtbewapende mannen, wordt geleid door Vehbija Amitovic, eigenaar van een plaatselijk restaurant. Amitovic houdt zich voornamelijk bezig met het terroriseren van Serviërs en het plunderen van hun huizen. De eenheid opereert in de omgeving van Kakanj;
- e. Patrioska Legija: Deze groepering werd in juni 1992 in Prijedor door een Kroaat opgericht die zijn familie had verloren bij een Servische aanval. De eenheid werd uiteindelijk een Kroatische moslim-strijdgroep van compagnies-grootte, gespecialiseerd in guerrilla-technieken. De sterkte wordt geschat op 100-150 man. De strijders worden afhankelijk van hun opleiding ingedeeld in o.a. sabotage- en guerrilla-eenheden. Het legioen wordt geleid, voor zover bekend, door Asim Muhic (bijnaam Tendzhin). Muhic is moslim en voorheen luitenant in het JNA. De leden zijn herkenbaar aan een armband met een tekst geschreven in islamitische letters (vertaald: Allah is groot). Naast hun persoonlijke bewapening zijn zij uitgerust met een onbekend aantal raketsystemen afkomstig uit voormalige JNA depots;
- f. Islamski Ratnici: Een licht bewapende eenheid van ± 30 man. Zij vormden de lijfwacht van Ferid Neimarlija, een zakenman uit de omgeving van Kakanj;
- g. Crni Vukovi: (zie afbeeldingen 15 t/m 18) De "Zwarte Wolven" vormen een zelfstandige elite verkennings SPF-eenheid. De eenheid werd voor het eerst in juli 1994 in de omgeving van Tuzla waargenomen. Delen van de eenheid zijn ook gesignaleerd in Turbe en Travnik;
- h. Sanska muha: Een commando-eenheid actief in de Bi-hac-enclave. De eenheid werkt mogelijk samen met 5 Korps;
- i. Krashici Krajina: (zie afbeelding 19) Op 26 november '93 werden in Travnik vijf mannen gesignaleerd die een insigne droegen met daarop een zwarte spin in een geel veld. Zij zouden behoren tot deze groepering. De leden waren bewapend met Heckler & Koch MP-5K geweren;

- [REDACTED]
- j. Cupa: SPF-groep uit de omgeving van Mostar met mogelijk mafia-connecties;
 - k. Bibini Momci: Deze groepering werd medio 1994 voor het eerst waargenomen in de omgeving van Maglaj. De eenheid is zeer fanatiek en zou worden geleid door Bibi Nedir;
 - l. Nus: In de omgeving van Tuzla is een donkerblauwe Ford Escort waargenomen met "Nus" en een afbeelding van een bom op de kentekenplaat. Nus zou een Bosnische EOD-eenheid kunnen zijn;
 - m. Posobnyh Vojnika: Strijders van deze eenheid zijn waargenomen bij het vliegveld van Tuzla. Zij droegen emblemen met het opschrift "Posobnyh Vojnika";
 - n. Akrepi: De "Schorpioenen" opereren in de omgeving Konjic. De leden van deze groep komen uit Sarajevo waar zij behoorden tot de "Neretvika Brigade". Zij zijn uitgerust met een samenraapsel van wapens en uitrustingsstukken en de discipline is zeer laag;
 - o. Pofalici odred: (zie afbeelding 21) (Pofalici is een wijk in het noorden van Sarajevo). De eenheid bestaat uit vrouwen, voornamelijk studentes, accountants en administratief personeel, die actief zijn in de omgeving van Sarajevo. Zij dienen allen vrijwillig en werken nauw samen met de reguliere strijdkrachten, maar genieten een behoorlijke mate van vrijheid van handelen. De vrouwen hebben geen "reguliere" militaire opleiding genoten maar hebben wel een reputatie opgebouwd en de nodige gevechtservaring opgedaan op het slagveld;
 - p. Janicari: In Tuzla zijn strijders waargenomen met een mouwembleem met daarop twee gekruiste zwaarden boven een niet nader omschreven embleem. Boven dit embleem stond de tekst "Janicari";
 - q. Lavovi: (vertaald: "Leeuwen") Deze groepering uit de omgeving van Doboj draagt blauwe VN-baretten. Deze baretten worden voor ca. 20 DM gekocht van VN-militairen;
 - r. Zivinice: Het hoofdkwartier van deze commando-eenheid bevindt zich te Djurdjevic. De commandant is Mejludin Mahmutbegovic en de plaatsvervanger is Zijad Causevic;

- [REDACTED]
- s. Muderizova Jedinica: (zie afbeelding 20) Deze eenheid vormt een speciaal onderdeel van 44 Infbrig. Het opperbevel in Sarajevo heeft weinig controle over deze eenheid. De eenheid bevindt zich in de omgeving van Konjic. De leider is de imam van Konjic: Nezim Halilovic, in de volksmond Muderiz genoemd. Muderiz is tevens mohammedaans leraar die les geeft op een school voor geestelijken. De Arabische tekst op het groene onderdeelseembleem betekent: 'Ik geloof in één God, Allah is zijn naam en Mohammed is zijn enige profeet';
- t. Zwarte Zwaluwen: Deze eenheid met een sterkte van circa 200 man kent een slechte discipline. Zij worden desondanks ingezet bij o.a. zuiveringsacties. Het inzetgebied bevindt zich mogelijk in de omgeving van Fojnica. Ze zijn o.a. bewapend met AK-47/74, verschillende pistolen en handgranaten. De leden dragen zwarte kleding met een zwart lint om een bovenarm;
- u. De vissenkop groep: Een criminele bende o.l.v. Hani-fa Prijic (bijnaam: "Paraga") actief in de omgeving van Gornj Vakuf. De eenheid zou verantwoordelijk zijn voor de moord op drie journalisten op 27 mei '93 en verschillende aanvallen op VN-konvoeien langs de route "Diamond". De bende heeft in juli '93 de omgeving verlaten. In oktober '93 heeft Prijic een Brits TV-team twee landrovers en persoonlijke bezittingen afhandig gemaakt en ook de (Nederlandse) Marechaussee twee Mercedes-jeeps;
- v. Religieus leger: De leden dragen zwarte uniformen en een hoofdband met een Arabische tekst. Zij zouden bewapend zijn met zwaarden en zijn in het verleden waargenomen in de omgeving van Jablanica, Travnik en Zenica;
- w. De Duivels: Een elite-eenheid die is waargenomen in de omgeving van Bugojno en Gornji Vakuf. Op het eenheidseembleem staat in het Arabisch "duivels" geschreven;
- x. Moslim jeugdverbond: Dit verbond werd voor het eerst in 1993 in Sarajevo gemeld. Ze zouden zich voornamelijk hebben beziggehouden met terroristische sabotage-acties.

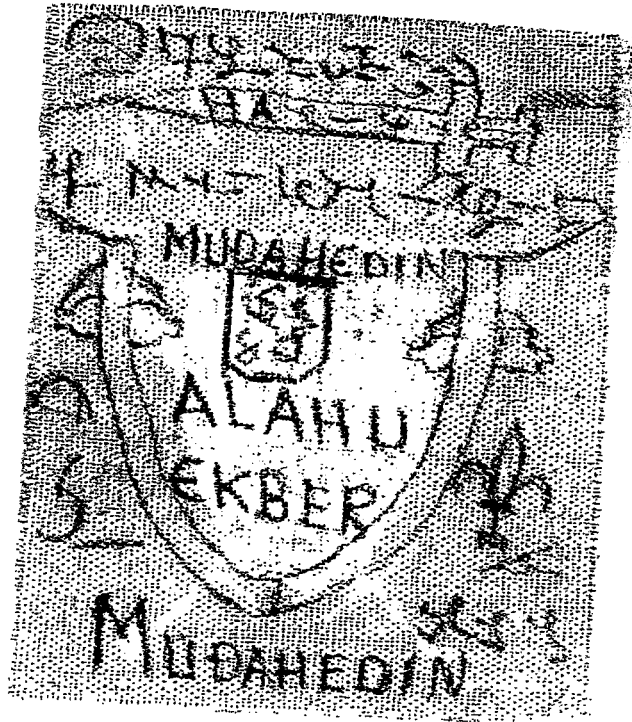
- [REDACTED]
13. SPF-eenheden in de Bihac-enclave:
- a. Hyena's en Panters: Deze groeperingen zouden aanvallen hebben uitgevoerd op Bosnisch-Servische dorpen ten zuidoosten van Bihac;
 - b. Tijgers: Deze eenheid behoort tot 5 Korps en bevindt zich in de omgeving van Velika Kladusa;
 - c. Sanska Muha.
14. Moslim politie-eenheden: (zie afbeeldingen 22,23 en 24)
- a. Lastavica: In juli 1994 werd deze subeenheid (vertaald "Zwaluwen") van de speciale ABiH-politie voor het eerst gesignaleerd. De leden zijn afkomstig uit Sarajevo. Hun voornaamste taak is het bewaken van de 'vrede' tussen de HVO en de ABiH. Zij opereren in Centraal Bosnië in de omgeving van Gornji Vakuf en Bugojno is een groep actief, onder leiding van Dragan Vlakic die uit Visoko komt;
 - b. Speciale politie Sarajevo: Een post van de politie bevindt zich in de omgeving van het marktplein in Sarajevo. Bij aanvallen door 1 en 4 Brig, eind 1994, in het gebied ten zuiden van Sarajevo zouden ook leden van deze groepering betrokken zijn geweest.
15. Ongeïdentificeerde eenheden (zie afbeeldingen 24 t/m 27)
Langs de noordelijke confrontatielijn bij Doboj werden strijders waargenomen die een embleem droegen met daarop een doo-dskop met een slang en aan beide zijden een Bosnische lelie. De strijders maken gebruik van de "Nazi-groet".
16. Groeperingen die slechts bij naam bekend zijn en waarvan verdere gegevens ontbreken zijn: Kemal Ataturk, Drinski Leopardi, Drinski Obrane, Omegarcica Zenica Salcinocica Zenica, "Patriottisch Front van de Gouden Lelies" en "Sarajevo Red Scorpions".

[REDACTED]

CONCLUSIES

17. De aanwezigheid van Mujahedin-groeperingen in Bosnië-Herzegowina veroorzaakt, mede door de sterke [REDACTED] invloed, een aanzienlijke dreiging voor IFOR.
18. De concentratie van Mujahedin-troepen en opleidingscentra in de omgeving van Zenica en Tuzla zal de nodige zorg van IFOR vereisen.
19. Actieve beveiligingsmaatregelen die door IFOR zullen worden genomen kunnen voor de Mujahedin aanleiding zijn tot terroristische vergeldingsmaatregelen.

Mujahedin-strijders

Afb 1

Afb 2

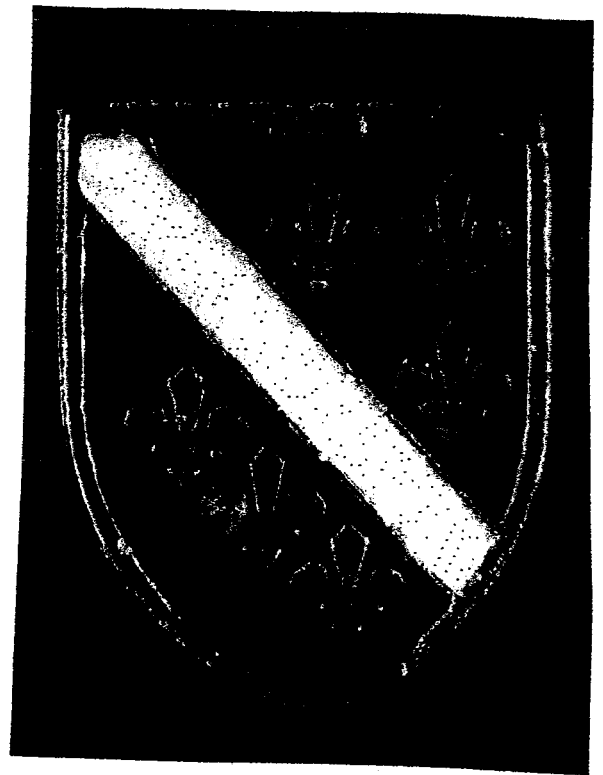

Afb 3

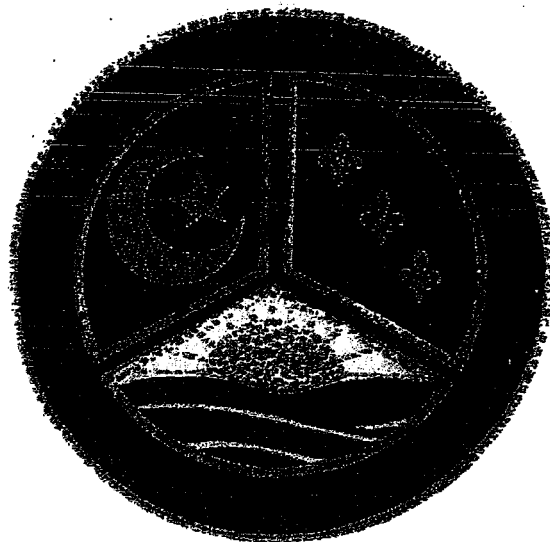

Afb 4

Afb 5

Afb 6

Tekst links: Mohammed is de boodschapper van Allah

Tekst rechts: Niemand groter dan Allah

Afb 7

Mohammed is de boodschapper van Allah

Niemand is groter dan Allah

Afb 8

Afb 9

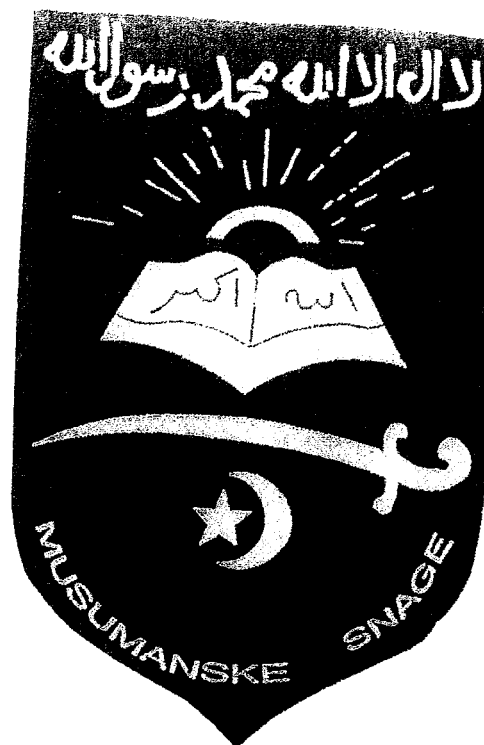

Afb 10

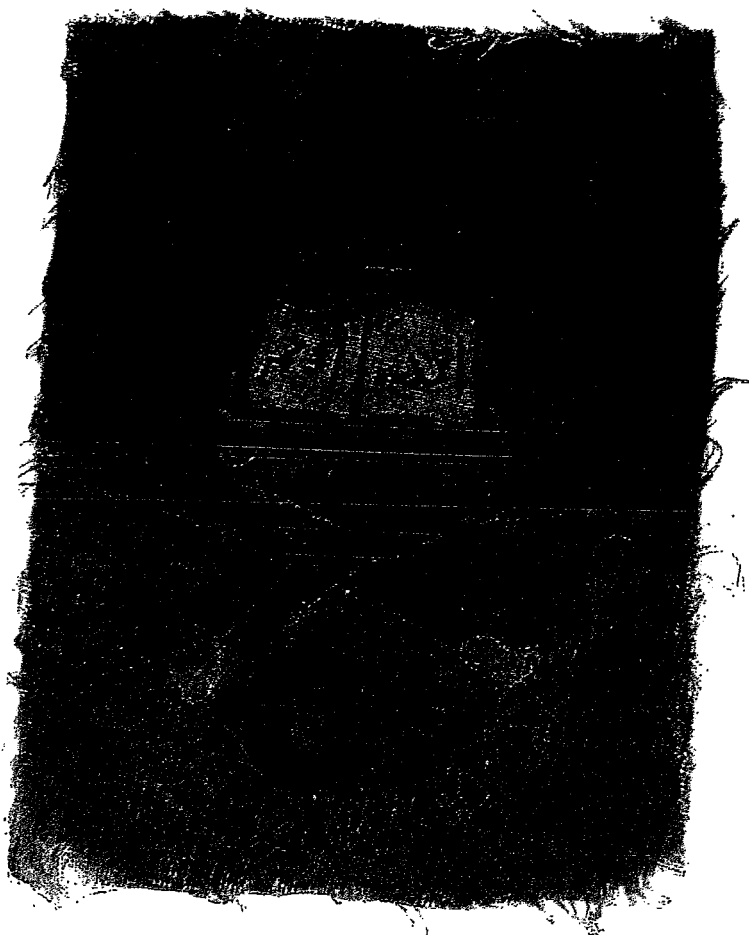

Afb 11

Afb 12

Afb 13

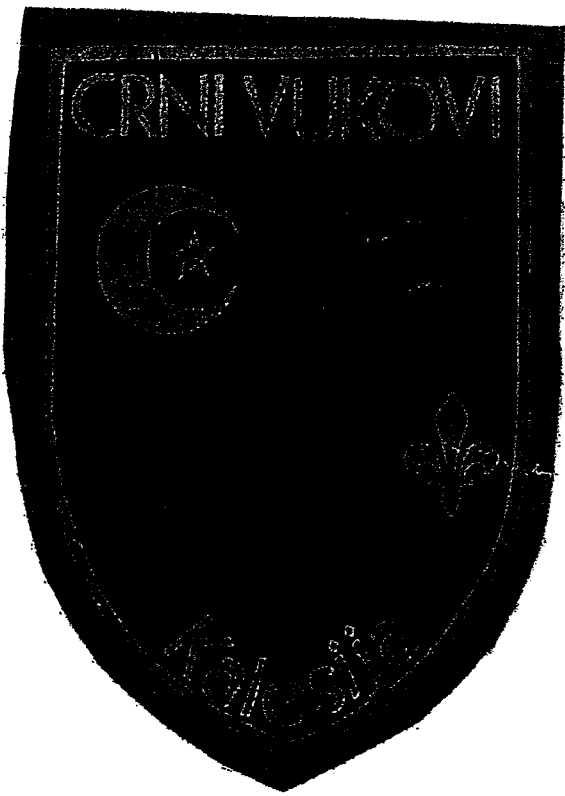
Tekst: Ik geloof in één God,
Allah is zijn naam en
Mohammed is zijn enige profeet

Afb 14

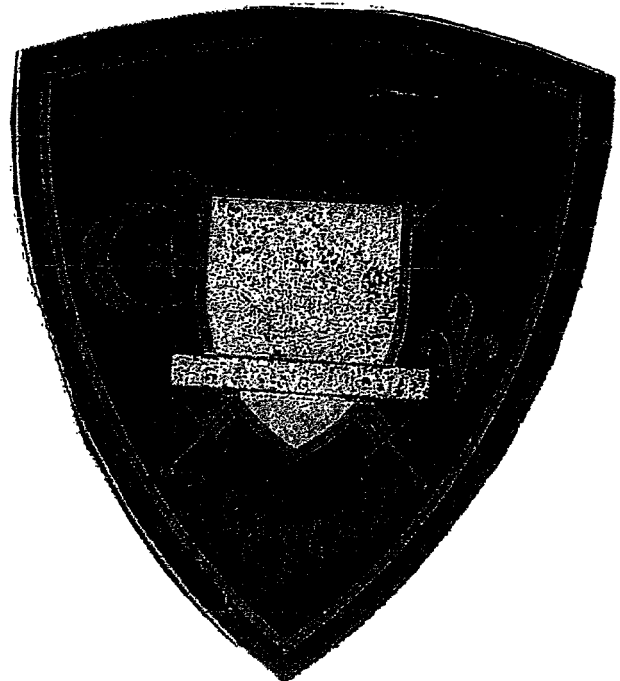
Afb 15

Afb 16

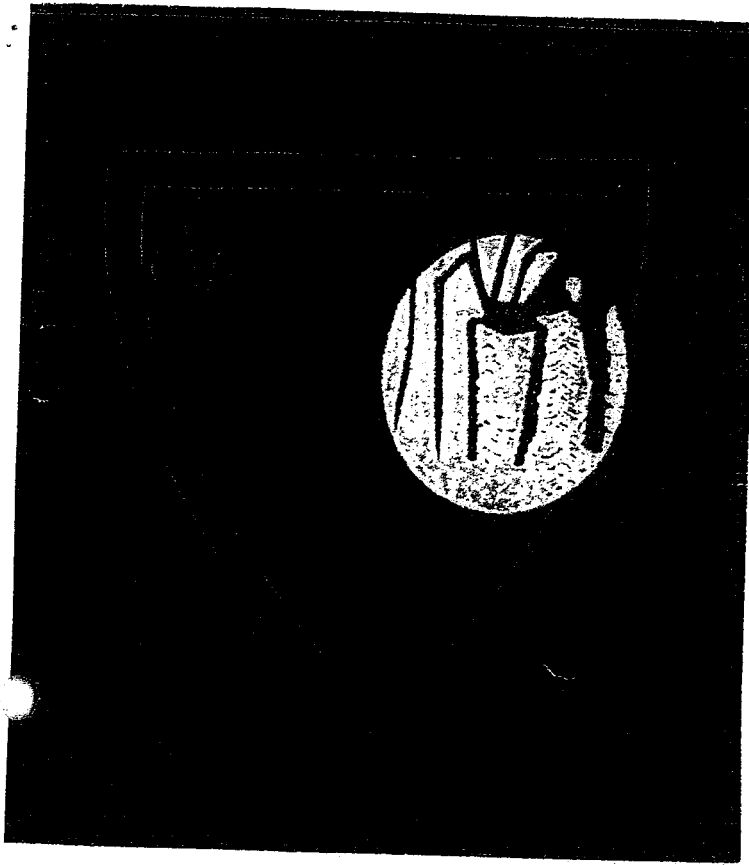

Afb 17

Afb 18

Afb 19

Afb 20

Afb 21

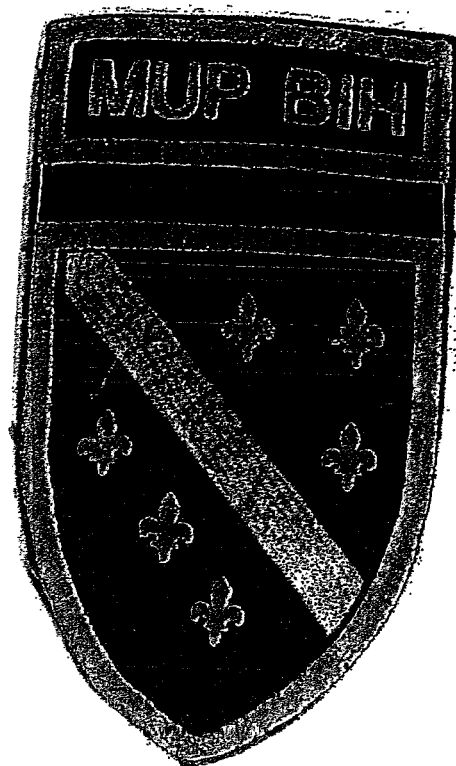

Afb 22

Afb 23

Afb 23

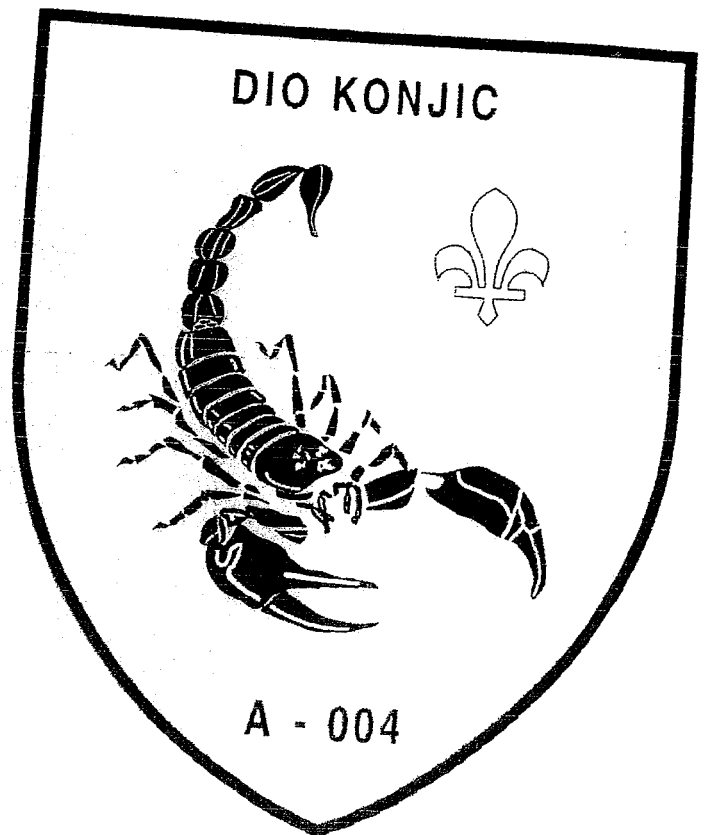
Afb 24

Afb 25

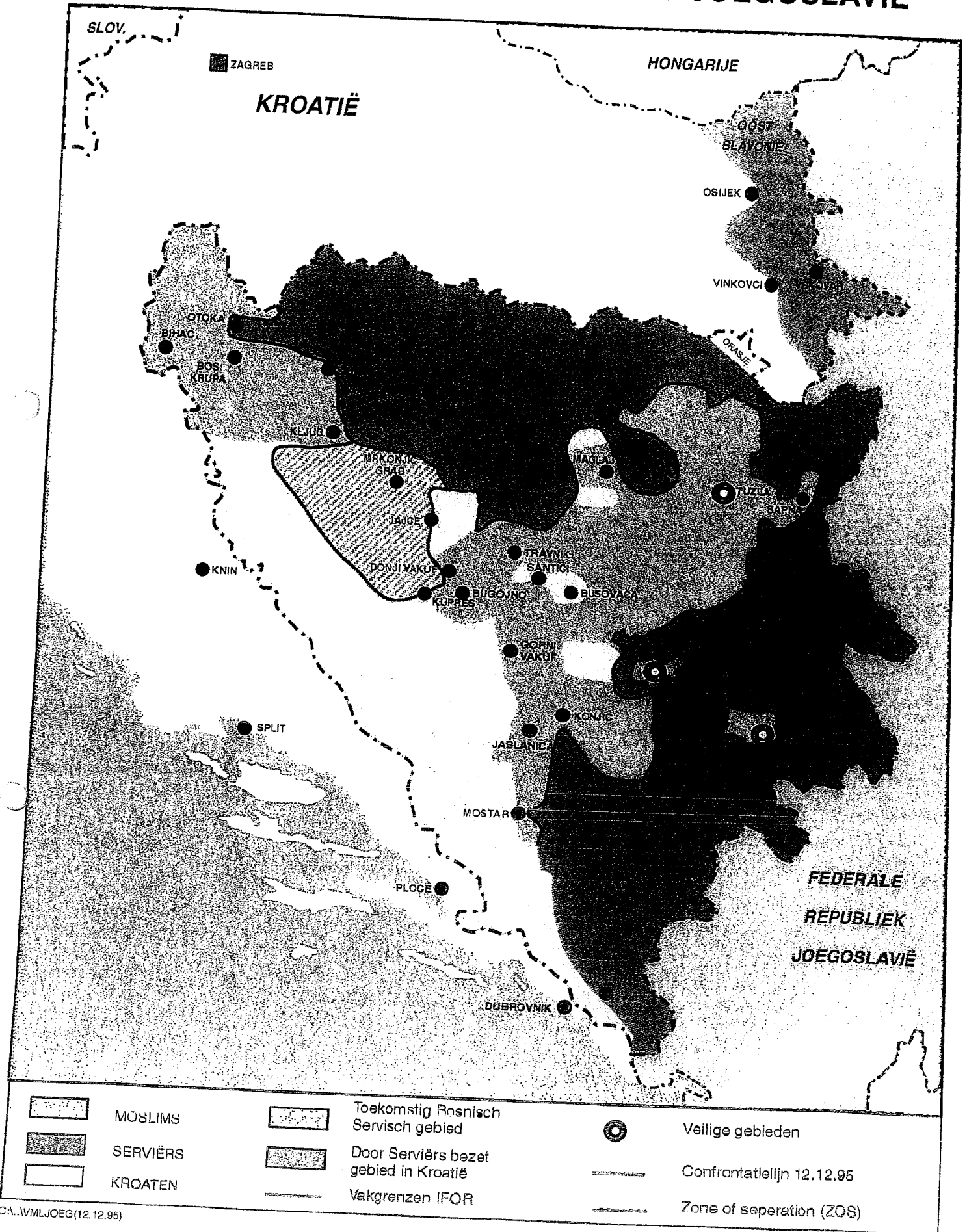
Afb 26

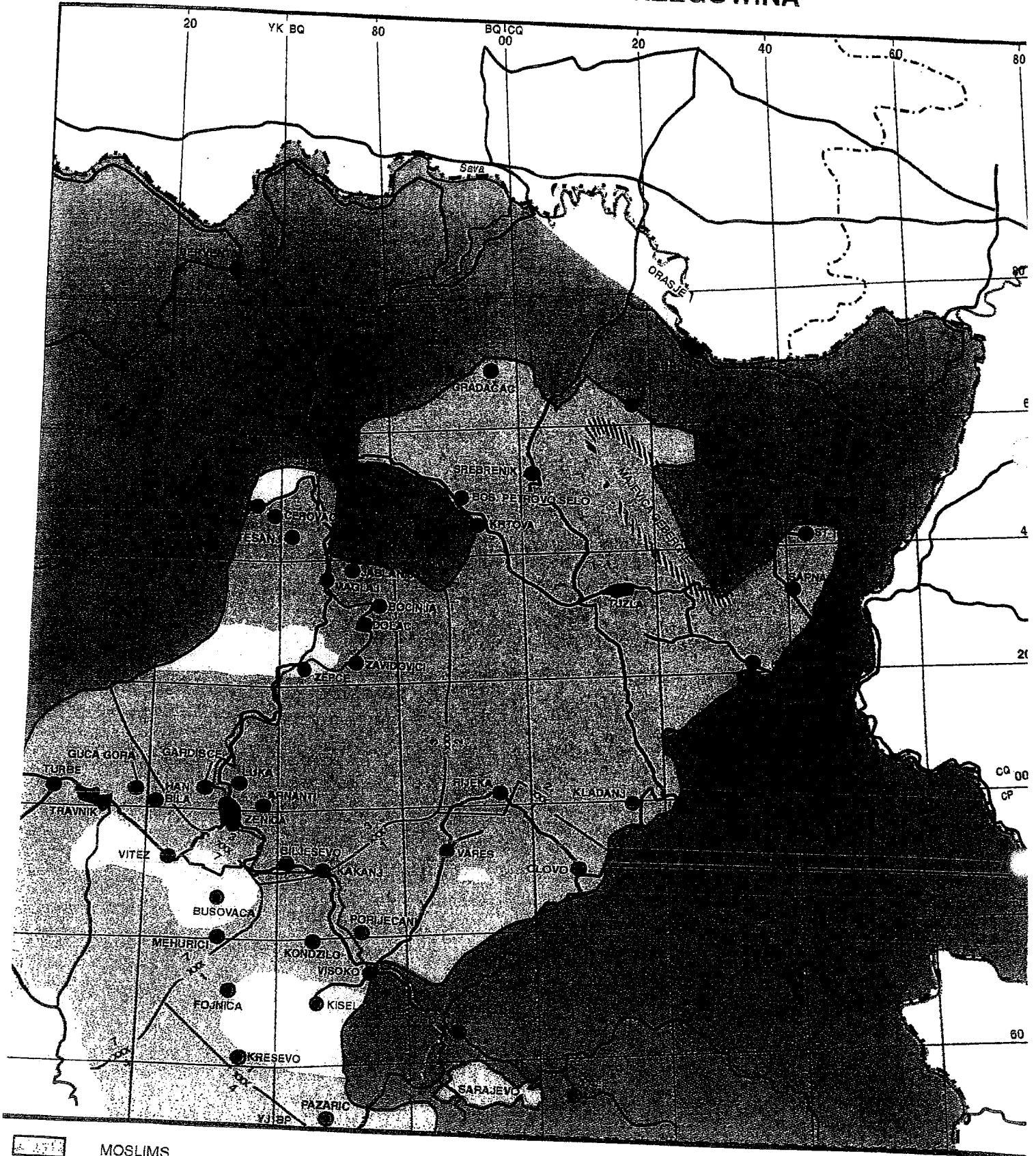
Afb 27

OVERZICHTSKAART VOORMALIG JOEGOSLAVIË

NOORD-OOST BOSNIË-HERZEGOWINA

A:koedamiNOBOSH (12.12.95)

OPERATIONELE STAF - BLS

AFDELING INLICHTINGEN EN VEILIGHEID

SECTIE INLICHTINGEN

bezoekadres:

Frederikkazerne
v.d. Burchlaan 31
gebouw 32, kamer 628

postadres:

MPC 16A
Postbus 90701
2509 LS Den Haag

AAN :

[REDACTED]

BETREFT :

Aanvulling/wijziging Supintrep Mujahedin.

AANTAL BLZ:

VOORBLAD + 12

FAXNUMMER :

AFZENDER :

[REDACTED]

TELEFOON :

[REDACTED]

FAXNUMMER :

[REDACTED]

OPMERKINGEN:

Deze bijdrage is grotendeels een aanvulling en gedeeltelijk een wijziging van het Supintrep Mujahedin dat reeds in bezit is van NL-NIC. De aanvulling heeft voornamelijk betrekking op de Iraanse aanwezigheid in Bosnie-Herzegowina. De verwijzingen, in de tekst, naar afbeeldingen corresponderen grotendeels met het 'oude' Supintrep'.

De bijdrage verschaft NL-NIC mogelijk extra informatie t.a.v. 'PIR-FORCE PROTECTION'.

VOORBLAD FAXBERICHT

1. Dit **supintrep** poogt een beeld te geven van enkele algemene kenmerken van de Mujahedin en zijn verschillende verschijningsvormen zoals die in het voormalige Joegoslavië zijn aangetroffen
2. De **Mujahedin** zijn islamitische fundamentalisten. Ze hebben zichzelf als taak toegekend om de Jihad oftewel 'heilige oorlog' uit te voeren. Sommige moslims beschouwen deze heilige oorlog als een symbool, anderen leggen dit begrip letterlijk uit. Hij die sterft voor Jihad wordt martelaar volgens de Islam. Dat martelaarschap heeft een zeer hoge status in de Islamitische belevingswereld. Deze overtuiging leidt ertoe dat sommige Mujahedin een fanatisme en moed ten toon spreiden die in Westerse ogen moeilijk is te begrijpen. In vele rapportages treft men de term Armed Islamic Extremist in plaats van Mujahedin.
3. De Mujahedin kenmerken zich door het dragen van bepaalde tekens, onder andere als insigne, zoals de **halve maan** (symbool voor het vruchtbare grondgebied tussen de Tigris en de Eufraat) en de lelie uit de Bosnische vlag. De gemiddelde Mujahedin is afkomstig van het Arabische of Perzische platteland en voert zijn strijd zowel uit religieuze overtuiging als om het geldelijk gewin.
4. Onder IFOR personeel heerst soms de gedachte dat een ieder met een baard in de omgeving van Zenica, het gebied van verantwoordelijkheid van III (ABiH) Korps, automatisch een Mujahedin is. Afgezien van het feit dat dit in het verleden al een **misvatting** zou zijn geweest, hebben veel Mujahedin hun baard geschoren, nu hun aanwezigheid gezien wordt als een schending van het Dayton-akkoord.
5. De Mujahedin treden vaak op in kleine verbanden van compagniesgrootte als een soort **Special Forces**. Er is een variëteit aan uniformen en men draagt veelal een hoofddoek en/of een **groene hoofdband** met Arabische opschriften (zie afbeeldingen 1, 2, en 3). Door de Serviërs werd de benaming Zelene Beretke ("**groene baretten**") gebruikt als algemene aanduiding voor moslim-strijders.
6. De Mujahedin kennen strenge **islamitische normen en waarden**. In principe drinkt men geen alcohol, eet men geen varkensvlees, vast men op gezette tijden en voldoet men aan de verschillende verplichtingen van het dagelijks bid-ritueel. In de praktijk wordt hier soms de hand mee gelicht.
7. Een belangrijk gedeelte van de Mujahedin is in het verleden opgeleid in Pakistan en heeft oorlogservaring opgedaan in **Afghanistan**. Na het vertrekken van de Russen uit Afghanistan verschenen deze veteranen in andere crisisgebieden.
8. Enkele Midden-Oosterse landen verlenen in uiteenlopende mate en uiteenlopende vorm steun aan islamitische fundamentalistische organisaties in het buitenland. Hierbij moet men

denken aan landen als [redacted] Soedan, Saoedi Arabië, de Arabi-
sche Golf-staten en Pakistan. De regeringen van Saoedi-Arabië
en de Golf-staten verlenen echter alleen steun aan de Bosni-
sche overheid. Daarentegen, van niet-officiële zijde lijkt wel
directe financiële steun aan de Mujahedin te worden gegeven.
Pakistan en Soedan stellen trainingsfaciliteiten ter beschik-
king. [redacted]

[redacted]. Overigens is er ook sprake van onder-
linge spanningen tussen de diverse Mujahedin-verbanden. Regel-
matig wordt dit toegeschreven aan tegenstellingen tussen
shi'itische en soennitische moslims. In feite, lijkt het meer
te gaan om rivaliteiten tussen de Arabische [redacted] en Turkse
overheden.

9. De schattingen over het **maximaal aantal Mujahedin** dat
zich op een bepaald moment in Bosnië-Herzegovina heeft bevon-
den lopen uiteen van 1000 tot 7000. De hoogste schattingen
zijn waarschijnlijk beïnvloed door de Servische en Kroatische
propaganda en/of het verkeerd hanteren van het begrip Majahe-
din. Waarschijnlijk waren er op het hoogtepunt van de strijd
medio '95 tussen de 2000 en 3000 Mujahedin in Bosnië-Herzogo-
wina. De meeste Mujahedin bevonden zich in het gebied rondom
Zenica, Zepce en Maglaj (zie afbeelding 29). Dit terrein wordt
gecontroleerd door het III (ABiH) Korps.

10. In het voormalige Joegoslavië hebben de Mujahedin
doorgaans, zonder veel succes, geprobeerd hun normen en waar-
den op te leggen aan de Bosnische moslims. Deze bemoeienis met
het dagelijks leven in Bosnië-Herzegovina heeft hen in sommige
steden impopulair gemaakt. De verstedelijkte moslim-bevolking
was vaak niet meer belijdend en niet van plan terug te keren
naar dergelijke oude normen en waarden.

11. In het verleden hebben meer extreme leden van de **SDA**,
de politieke partij van Izetbegovic, wel de bereidheid getoond
de Mujahedin steun te verlenen. Dit geldt ook voor de **gemeen-
telijke overheid** van Tesanj, Doboij en Maglaj.

12. De Mujahedin in Bosnië-Herzegovina kan men op ver-
schillende manieren indelen. In eerste instantie is het be-
langrijk onderscheid te maken tussen de **Bosnische en niet-
Bosnische Mujahedin**.

13. Het **Verdrag van Dayton** bepaalde dat alle buitenlandse
strijders, niet alleen de Mujahedin, uit Bosnië-Herzegovina
moesten verdwijnen voor 13 januari 1996. Vele honderden niet-
Bosnische Mujahedin verlieten Bosnië-Herzegovina. Het aantal
actieve niet-Bosnische Mujahedin dat nog in Bosnië-Herzegovina
aanwezig is werd eind januari 1996 geschat op 200 à 300.

14. Deze cijfers moeten echter met enige omzichtigheid
worden bekeken. Een aantal Mujahedin heeft het **Bosnische
staatsburgerschap** geaccepteerd, soms als dank voor de gelever-
de bijdrage aan de strijd en soms doordat ze zijn getrouwd met
Bosnische vrouwen. Anderen hebben werkvergunningen gekregen

als employées van Arabische Non-Gouvernementele Organisatie (NGO's). De motivatie om Bosnië niet te verlaten loopt uiteen. Sommigen zijn mogelijk gebleven om de strijd voort te zetten, anderen mogelijk omdat ze niet wisten waarheen ze anders zouden moeten gaan.

15. De **Bosnische regering** staat garant voor de uitvoering van het Dayton-akkoord en dus, in principe, ook voor het vertrek van de niet-Bosnische Mujahedin. De verhouding tussen de Bosnische regering en de Mujahedin is echter tweeslachtig. Aan de ene kant wil men zich graag ontdoen van deze groep strijders die nauwelijks te controleren is en het Westen weerhoudt het land te steunen. Anderzijds zijn de Bosniërs erin het bijzonder de Bosnische militairen vervuld met een bepaalde dankbaarheid jegens de Mujahedin die steun hebben verleend op de moeilijkste momenten in de strijd en het uitwijzen van alle Mujahedin zou de financiële steun van de Arabische wereld kunnen beëindigen.

16. De Mujahedin waren onder te verdelen in vier min of meer verschillende groepen:

a. Mujahedin eenheden van de ABiH-strijdkrachten

b.

c. Terroristische groeperingen

d. Bosnische para-militaire groeperingen

17. De Mujahedin eenheden van de ABiH-strijdkrachten zijn in naam opgeheven. Vele niet-Bosnische Mujahedin hebben het land verlaten. Kleine groepen Mujahedin van de ABiH zijn overgeheveld naar andere eenheden. De Iranian Revolutionary Guard Corps is nog steeds aanwezig. Gedurende het verloop van de oorlog werden de meeste Bosnische para-militaire groeperingen opgenomen in de strijdkrachten van de ABiH. Het is mogelijk dat radicale leden van deze para-militaire organisaties, die het Dayton-akkoord afwijzen, weer zelfstandige eenheden zullen oprichten. Dit is de reden dat dit supintrep ook aandacht schenkt aan een aantal para-militaire groeperingen die de laatste tijd niet meer zijn waargenomen.

18. Het is onmogelijk duidelijk aan te geven welke groeperingen nog actief zijn in Bosnië-Herzegowina. Aangenomen mag worden dat er in ieder geval nog leden van de volgende bewegingen aanwezig zijn: **IRGC, Zwarte Zwanen en de Zivinicwespen**. Tevens waren op de volgende lokaties na het verstrijken van de Dayton-'deadline' nog Mujahedin aanwezig: **Bocinja (BQ 7732), Orasac (YK 2105) (zie afbeelding 28), Karadagli (BQ 6340), Serici (YK 2415) en Zenica (YJ 3299) (zie afbeelding 30)**.

Mujahedin-eenheden van de ABiH-strijdkrachten.

19. De meeste Mujahedin eenheden die geïntegreerd waren in

de ABiH bevonden zich in het vak van III (ABiH) Korps andere stonden nominaal onder controle van IV en VII (ABiH) Korps. Formeel waren zij verantwoordig verschuldigd aan de ABiH-commandanten. Maar in de praktijk behielden deze SPF eenheden die niet door de Bosnische regering werden gefinancierd een grote onafhankelijkheid. Het III (ABiH) Korps deed regelmatig pogingen om deze eenheden beter onder controle te krijgen.

20. In feite was er sprake van twee **parallele organisaties**. De Mujahedin-eenheden waren ingepast in de structuur van de ABiH-strijdkrachten, maar vormden tegelijkertijd ook een eigen organisatie.

21. Het hoofdkwartier van deze eigen organisatie bevond zich in **Zenica**. Daar bevonden zich ook logistieke en verbindings-eenheden. Het legioen was verdeeld in een viertal 'eenheden'. Aan het hoofd van zo'n eenheid stond een 'emir'. De financiering kwam grotendeels uit Saoedi-Arabië en de Golfstaten. De kaderfuncties werden vervuld door **Palestijnen, Syriërs en Egyptenaren**. Vaak hadden ze reeds ervaring opgedaan in andere organisaties van radicale islamieten zoals de 'Jihad', de Algerijnse 'groupement islamique armé' (GIA), de Palestijnse Hamas, de Iraanse Hezbollah en de Afghaanse Hezb-I-Islami. Hoewel zich onder het 'voetvolk' personen bevonden van allerlei nationaliteiten inclusief Britten, Fransen en Amerikanen, werd het leeuwedeel gevormd door Arabieren die gevechtservaring hadden opgedaan in Afghanistan (zie afbeelding 7 en 8).

22. Vijf ABiH-infanteriebrigades dragen de **ere naam "Muslimski"**. Met deze benaming wordt de religieuze motivatie van de eenheid weergegeven.

23. **7 (Muslimski) Brig** (zie afbeeldingen 4, 5 en 6) is een subeenheid van III (ABiH) Korps met het hoofdkwartier in Zenica. De ere naam is "Kata'is el Mujahedin". De totale sterkte bedroeg zo'n 1000 man, verdeeld over tenminste drie bataljons.

24. De eenheid beschikte over trainingskampen in Zenica, Podgorica, Kondzilo, Jablanica en Pazaric. De verschillende buitenlandse instructeurs verzorgden daar een keiharde basisopleiding van twintig dagen. Deze brigade beschikte over de modernste wapenuitrusting binnen de ABiH.

25. Het eerste bataljon van de brigade, met Abu Haris als commandant, had zijn hoofdkwartier in Travnik en in Mehurici een SPF-eenheid van compagniesgrootte. Het hoofdkwartier van het tweede bataljon bevond zich in Zenica. Het derde bataljon had zijn hoofdkwartier in hotel Stretno in Kakanj. Daar bevond zich ook een SPF-eenheid met de naam "Plavo Soko" (Blauwe Valk) die is ingedeeld bij het derde bataljon. Het vierde bataljon van de brigade bevond zich in Maglaj. De commandant van het bataljon was Zeljko Veric.

26. **8 (Muslimski) Brig**. Ook een subeenheid van III (ABiH)

Korps. De eenheid is in oktober 1993 voor het eerst in Visoko waargenomen. Één van de oprichters was de burgemeester van Visoko/Breza, Kenan Jusufbasic. De eenheid bevond zich eind 1995 in de omgeving van Tesanj. De bijnaam "Zuka Brigade" ontleent de eenheid aan de vorige commandant Alispago, alias "Zuka". Hij heeft het gebied in maart 1994 verlaten en bevond zich vervolgens tijdelijk in Turkije. De plaatsvervangend commandant, Nihad Bojdazic (bijnaam Zuti) nam vervolgens het commando over. Hij is net als Zuka afkomstig uit Sandzak (grensgebied van Montenegro en Servië) en heeft een criminele achtergrond. De brigade had een sterkte van ongeveer 1.000 man.

27. **4 (Muslimski) Lt Infbrig.** Een subeenheid van IV (ABiH) Korps. De commandant was Fikret Prevljak, een charismatische leider die in april 1992 als lid van een speciale politie-eenheid als eerste de verdediging van Sarajevo organiseerde. Prevljak gaat geheel zijn eigen gang en zelfs het ABiH-opperbevel heeft weinig invloed op hem. Plaatselijk stond hij bekend als de legendarische "commandant Fikret". Gedurende de ontruiming van de berg Igman in oktober 1994 bleef hij zich, ondanks afspraken daarover tussen de VN en het opperbevel van de ABiH, verzetten tegen de controle door VN-eenheden.
28. **737 (Muslimski) Ltbrig.** Een subeenheid van VII (ABiH) Korps. De eenheid komt oorspronkelijk uit de omgeving van Jajce en werd, na de val van Jajce eind 1992, geplaatst in de Lasva-vallei (ten zuiden van Zenica). De eenheid bestond eind 1995 voor een groot deel uit vluchtelingen en was gelegerd in de omgeving van Travnik. De leden dragen zwarte T-shirts.
29. Een vijfde ABiH-eenheid waarbinnen Mujahedin functioneerde werd gevormd door **155 (Muslimski) Bergbrig.** Een subeenheid van 12 (ABiH) Div. Deze brigade werd opgericht in de zomer van 1992 met vluchtelingen uit het gebied tussen Banja Luka en Travnik. Later werden ook leden gerecruteerd uit de bevolking in andere delen van Bosnië-Herzegovina; ook "Europese vrienden" maakten deel uit van deze brigade. De commandant is Mustafa Fazlic en de chef staf is Mirza Lubenovic. Commandant van het derde bataljon is Rasim Aleksik.
30. Waarschijnlijk wordt 7 (Muslimski) Brig opgeheven. Verschillende Mujahedin zouden worden overgeheveld naar andere eenheden. Het is goed mogelijk dat ABiH-commandanten op eigen initiatief steun zullen verlenen aan achtergebleven Mujahedin.

Terroristische groeperingen

35. Inherent aan de aard van hun activiteiten, treden deze groeperingen weinig naar buiten. Dreigementen worden soms per fax, soms via internet bekend gesteld. Het risico van terroristische aanslagen op IFOR-troepen wordt relatief hoog ingeschat. Deze inschatting is gebaseerd op de uiteenlopende belangen van, enerzijds, Iran en andere islamitische regeringen en, anderzijds, van de VN en de landen die deelnemen aan IFOR. Tevens is de herinnering aan de autobomaanslag op een Amerikaanse basis in Libanon nog zeer levendig. Desondanks zijn er nog geen concrete aanwijzingen voor dergelijk aanslagen.

36. Er zijn verschillende groeperingen die terroristische aanslagen kunnen uitvoeren. Het grootste gevaar gaat uit van groeperingen die door een nationale overheid worden gesponsord.

- a. De **Hezbollah** uit Libanon wordt gesteund door Iran.
- b. Het **Islamitische netwerk**. De ca. 200 leden van deze groepering zijn waarschijnlijk zeer moeilijk als zodanig te identificeren. De taak en werkwijze van dit netwerk zouden een grote bedreiging voor IFOR kunnen betekenen.
- c. **Islamic Group (IG)**. De Arabische benaming van deze groepering is Al Gamaat Al Islamiyya. Deze groepering zou steun ontvangen vanuit Soedan. De IG is in staat zelfmoordacties te plegen vergelijkbaar met de aanslag op Mubarak in Ethiopië van juni 1995.

Bosnische para-militaire groeperingen

37. **Crni Labudovi** (zie afbeelding 14). De "Zwarte Zwanen" vormen een SPF-eenheid bestaande uit zo'n 400 à 450 man, die oorspronkelijk uit Sarajevo kwam en van 1993 tot 1994 gesubordineerd was aan 7 Brig, I (ABiH) Korps. Waarschijnlijk is de eenheid daarna rechtstreeks onder het hoofdkwartier van de ABiH in Sarajevo gesteld. Eind 1995 werden leden van de eenheid gesignaleerd nabij Sanski Most;

- a. ze bestaat uit een bataljon met een onbekend aantal compagnieën. Zij zijn gespecialiseerd in partizanen-oorlogvoering en worden in de moslim-gemeenschap als elite beschouwd. Leden van deze eenheid begeleiden VIP's. De meeste zijn jong, sterk gemotiveerd en hebben tevens gevechtservaring. Het drinken van alcoholica, vloeken en het handelen in wapens wordt niet getolereerd;
- b. het uniform is zwart, maar recent zijn ook uniformen met camouflage-patroon waargenomen. Een herkenningsteken is de zwarte zwaan met de tekst "Specijalna Jedinica Za Posebne Namjene" (vertaald: speciale eenheid voor bijzondere bestemming). Het embleem wordt gedragen op de mouw en staat ook op de voertuigen van de groep.
- c. In 1995 is Brigadier Tiric Hase genoemd als commandant;
- d. het hoofdkwartier zou zich in Kakanj (BP 96705), in Haljinici (BP 7388) en in het oord 'Pogar' (omgeving Vares) hebben bevonden. Het hoofdkwartier zou beschikken over 8 à 10 terreinvoertuigen. Ook bevonden zich trainingskampen op BQ 850970 evenals BP 755858 en BP 620827. De eenheid is waargenomen op diverse plaatsen in Noordoost-Bosnië-Herzegowina (Olovo, Kladanj, Zavidovici, Vares en Zenica). Ze hebben een goed communicatiesysteem. Tevens beschikt men over het volgende wapentuig : 120 MM Mortieren (M75), AAG, HKG3, RPG's en M70;

38. **Zivinice-wespen**. Een zelfstandige compagnie onder leiding van Mevludin Mahmutbegovic, gesubordineerd aan het tweede korps. Het hoofdkwartier bevindt zich in Zivinice CQ 135248. De eenheid is begin 1992 opgericht. Sindsdien is ze betrokken geweest bij acties in Brcko, Majeвица, Lukavac, Zvornik, Vozuce, Gradacac en Drenova.

39. Over het algemeen voert deze eenheid operaties zelfstandig uit. De meeste officieren/ soldaten zijn lid van de Patriottisch Liga en de SDA. Dit gegeven samen met het feit dat ze hun gesneuvelde kameraden als martelaren betitelen in plaats van helden en het gebruik van de term Jihad geeft aan dat men religie en oorlog meer met elkaar vermengt dan andere eenheden. Volgens een van de leden zijn ze de meeste gedeco-

reerde soldaten van het tweede korps. Drie militairen zouden zelfs de hoogste onderscheiding hebben gekregen.

40. Naast bovenstaande groeperingen waren er, gedurende de beginperiode van de oorlog ('91-'93), verschillende andere strijdgroepen. Deze groepen waren meestal lokaal georganiseerd en hadden doorgaans slechts lokale militaire of criminele doelstellingen. Het is op dit moment echter onduidelijk in hoeverre deze eenheden operationeel zijn.

41. Eenheden waarschijnlijk verwant aan Crni Labudovi.

- a. **Albanski Sandzak.** Mogelijk een subeenheid van "Crni Labudovi". De eenheid zou afkomstig zijn uit Kosovo. De groep zou zijn laatste inzetgebied hebben gehad in de omgeving van Kresevo.
- b. **Muslimanski Obrane Snage (MOS)** (zie afbeeldingen 11, 12 en 13). Een rechts-extremistische elite waarvan de leden uit islamitische landen afkomstig zijn (voornamelijk Iran). Deze groepering ondersteunt o.a. de "Crni Labudovi" met geld, uitrusting en training. De MOS beschikt over twee opleidingscentra en een gevangenis.

42. Eenheden met verwantschap aan de ABiH

- a. **Specijalni Odred za Pojebro Namjono.** Een eenheid voor bijzondere opdrachten. Verschillende leden hebben behoord tot de Zuka-groep. Zij bevonden zich te Gornja Jasenica, 20km ten zuiden van Jablanica.
- b. **Sanska muha.** Een commando-eenheid uit de omgeving van Bihac. De eenheid werkt mogelijk samen met V (ABiH) Korps.
- c. **Muderizova Jedinica** (zie afbeelding 20). Deze eenheid vormde een speciaal onderdeel van 44 (ABiH) Div. Het opperbevel in Sarajevo had weinig controle over deze eenheid. De eenheid bevond zich in de omgeving van Konjic. De leider was de imam van Konjic: Nezim Halilovic, in de volksmond Muderiz genoemd. Muderiz was tevens mohammedaans leraar die les gaf op een school voor geestelijken. De Arabische tekst op het groene onderdeelseembleem betekent: 'Ik geloof in één God, Allah is zijn naam en Mohammed is zijn enige profeet'.
- d. **Pofalici odred** (zie afbeelding 21). (Pofalici is een wijk in het noorden van Sarajevo). De eenheid bestond uit vrouwen, voornamelijk studentes, accountants en administratief personeel, uit de omgeving van Sarajevo. Zij dienden allen vrijwillig en werkten nauw samen met de reguliere strijdkrachten, maar genoten veel vrijheid van handelen. De vrouwen kregen geen "reguliere" militaire opleiding maar hebben

toch een reputatie opgebouwd en de nodige gevechts-ervaring opgedaan.

43. Eenheden met Turkse verwantschappen

- a. **Janicari**. In Tuzla zijn strijders waargenomen met een mouwembleem met daarop twee gekruiste zwaarden boven een niet nader omschreven embleem. Boven dit embleem stond de tekst "Janicari". Van de veertiende tot de negentiende eeuw was 'Janissaire' de benaming voor de soldaten van het Ottomaanse (Turkse) leger.
- b. **Fatih** (zie afbeelding 10). Extremistische moslim-groep die bestond uit buitenlanders, waaronder Turken.

44. SPF-eenheden in de Bihac-enclave.

- a. **"Hyena's en Panters"**. Deze groeperingen zouden aanvallen hebben uitgevoerd op Bosnisch-Servische dorpen ten zuidoosten van Bihac.
- b. **"Tijgers"**. Deze eenheid behoorde tot V (ABiH) Korps en bevond zich in de omgeving van Velika Kladusa.

45. Zelfstandige 'politie'-eenheden (zie afbeelding 22, 23 en 24).

- a. **Lastavica**. In juli 1994 werd deze subeenheid (vertaald "Zwaluwen") van de speciale ABiH-politie voor het eerst gesignaleerd. De leden waren afkomstig uit Sarajevo. Hun voornaamste taak was het bewaken van de 'vrede' tussen de HVO en de ABiH. Zij opereerden in de omgeving van Gornji Vakuf en Bugojno. Eén groep stond onder leiding van Dragan Vlatic.

46. Buitenlandse huurlingen. Tijdens het hoogtepunt van de strijd bevonden honderden huurlingen uit alle delen van de wereld zich in Bosnië-Herzegowina. De meeste zijn verdwenen na de ondertekening van het Dayton-akkoord. De aanwezigheid van enkele achterblijvers is relevant omdat zij ingehuurd kunnen worden voor terroristische aanslagen.

47. Maffia-achtige organisaties.

- a. **Islamski Ratnici**. Een licht bewapende eenheid van ± 30 man. Zij vormde de lijfwacht van Ferid Neimarlija, een zakenman uit de omgeving van Kakanj.
- b. **Cupa**. SPF-groep uit de omgeving van Mostar met mogelijk maffia-connecties.
- c. **"Zwarte Zwaluwen"**. Deze eenheid met een sterkte van circa 200 man kende een slechte discipline. Zij werden desondanks ingezet bij o.a. zuiveringsacties. Het inzetgebied bevond zich mogelijk in de omgeving van Fojnica. Ze waren o.a. bewapend met AK-47/74,

verschillende pistolen en handgranaten. De leden droegen zwarte kleding met een zwart lint om een bovenarm.

- d. **"De vissenkop groep"**. Een criminele bende o.l.v. Hanifa Prijic (bijnaam: "Paraga") uit de omgeving van Gorni Vakuf. De eenheid zou verantwoordelijk zijn voor de moord op drie journalisten op 27 mei '93 en verschillende aanvallen op VN-konvoeien langs de route Travnik-Prozor. De bende heeft in juli '93 de omgeving verlaten. In oktober '93 heeft Prijic een Brits TV-team twee landrovers en Nederlandse Marechaussees twee Mercedes-jeeps afhandig gemaakt.

48. Eenheden zonder duidelijke verwantschappen

- a. **Akrepi**. De "Schorpioenen" opereerden in de omgeving Konjic. De leden van deze groep kwamen uit Sarajevo waar zij behoorden tot de "Neretvika Brigade". Zij waren uitgerust met een samenraapsel van wapens en uitrustingsstukken en de discipline was zeer slecht.
- b. **Bibini Momci**. Deze groepering werd medio 1994 voor het eerst waargenomen in de omgeving van Maglaj. De eenheid was zeer fanatiek en werd geleid door Bibi Nedir.
- c. **Crni Vukovi** (zie afbeelding 15 t/m 18). De "Zwarte Wolven" vormden een zelfstandige elite verkennings SPF-eenheid. De eenheid werd voor het eerst in juli 1994 in de omgeving van Tuzla waargenomen. Delen van de eenheid zijn begin 1996 gesignaleerd in Turbe en Travnik.
- d. **"De Duivels"**. Een elite-eenheid die is waargenomen in de omgeving van Bugojno en Gornji Vakuf. Op het eenheidseembleem staat in het Arabisch "duivels" geschreven.
- e. **Handzar Divizija** (zie afbeelding 9). In deze Special Forces-eenheid zouden zich ook Albanezen bevinden. De sterkte bedraagt circa 600 man. De eenheid werd opgeleid door veteranen uit Afghanistan en Pakistan. De eenheid voelde zich verbonden met de SS (Hand-schar) Divisie. Deze SS-eenheid was, tijdens de Tweede Wereldoorlog, samengesteld uit o.a. Bosnische moslims en werd ingezet in de strijd tegen de Partizanen. De Handzar Divizija werd in december 1993 ten zuidoosten van de Kiseljak ingezet. Elementen van de eenheid zijn voor het laatst in april 1994 gesignaleerd in de omgeving van Fojnica. De eenheid stond onder leiding van Berilo Senad.
- f. **"Rode fezzen"**. Deze eenheid was herkenbaar aan het typische hoofddekseel, een opstaande, van boven platte, muts, soms met een kwastje en mogelijk een su-

beenheid van de Handzar Divizija.

- g. **Patrioska Legija.** Deze groepering werd in juni 1992 in Prijedor door een Kroaat opgericht die zijn familie had verloren bij een Servische aanval. De eenheid werd uiteindelijk een Kroatische moslimstrijd-groep van compagnies-grootte, gespecialiseerd in guerrilla-technieken. De sterkte werd geschat op 100-150 man. De strijders werden afhankelijk van hun opleiding ingedeeld in o.a. sabotage- en guerrilla-eenheden. Het legioen werd geleid door Asim Muhic (bijnaam Tendzhin). Muhic was moslim en voorheen luitenant in het JNA. De leden waren herkenbaar aan een armband met een tekst geschreven in islamitische letters (vertaald: Allah is groot). Naast hun persoonlijke bewapening waren zij uitgerust met een onbekend aantal raketsystemen afkomstig uit voormalige JNA depots.
- h. **Krashici Krajina.** Op 26 november '93 werden in Travnik vijf mannen, van deze groepering, gesignaleerd die een insigne droegen met daarop een zwarte spin in een geel veld. De leden waren bewapend met Heckler & Koch MP-5K geweren.
- i. **Posobnyh Vojnika.** Strijders van deze eenheid zijn waargenomen bij het vliegveld van Tuzla. Zij droegen emblemen met het opschrift "Posobnyh Vojnika".
- j. **Lavovi.** (vertaald: "Leeuwen") Deze groepering uit de omgeving van Doboj droegen blauwe VN-baretten. Deze baretten werden voor ca. 20 DM gekocht van VN-militairen.
- k. **"Moslim jeugdverbond".** Dit verbond werd voor het eerst in 1993 in Sarajevo gemeld. Ze zouden zich voornamelijk hebben beziggehouden met terroristische sabotage-acties.

49. Ongeïdentificeerde eenheden. Groeperingen die slechts bij naam bekend zijn en waarvan verdere gegevens ontbreken zijn: **Kemal Ataturk, Drinski Leopardi, Drinski Obrane, Omegarcica Zenica, Salcinocica Zenica, Sanska Muha, "Patriottisch Front van de Gouden Lelies" en "Sarajevo Red Scorpions".**

BEOORDELING EN VERWACHTING

50. In het algemeen blijkt de Bosnische bevolking weinig ontvankelijk voor fundamentalistische islamitische ideologieën. Het is mogelijk dat Bosnische ontheemden en/of vluchtelingen gemotiveerd kunnen worden tot het uitvoeren van gewelddadigheden in het kader van een 'Heilige oorlog'. Vooralsnog zijn hiervoor echter geen aanwijzingen.

51. Conform de afspraken van het Dayton-akkoord hebben de

meeste niet-Bosnische Mujahedin het land verlaten.

52. De niet-Bosnische Mujahedin eenheden van de ABiH strijdkrachten verdwijnen of zijn reeds verdwenen. Mogelijkerwijs wordt 7 (Muslimski) Brig opgeheven. Verschillende (met name Bosnische) Mujahedin zouden worden overgeheveld naar andere eenheden. Het is goed mogelijk dat de ABiH-commandanten op eigen initiatief steun zullen verlenen aan in Bosnië-Herzegowina achtergebleven niet-Bosnische Mujahedin.

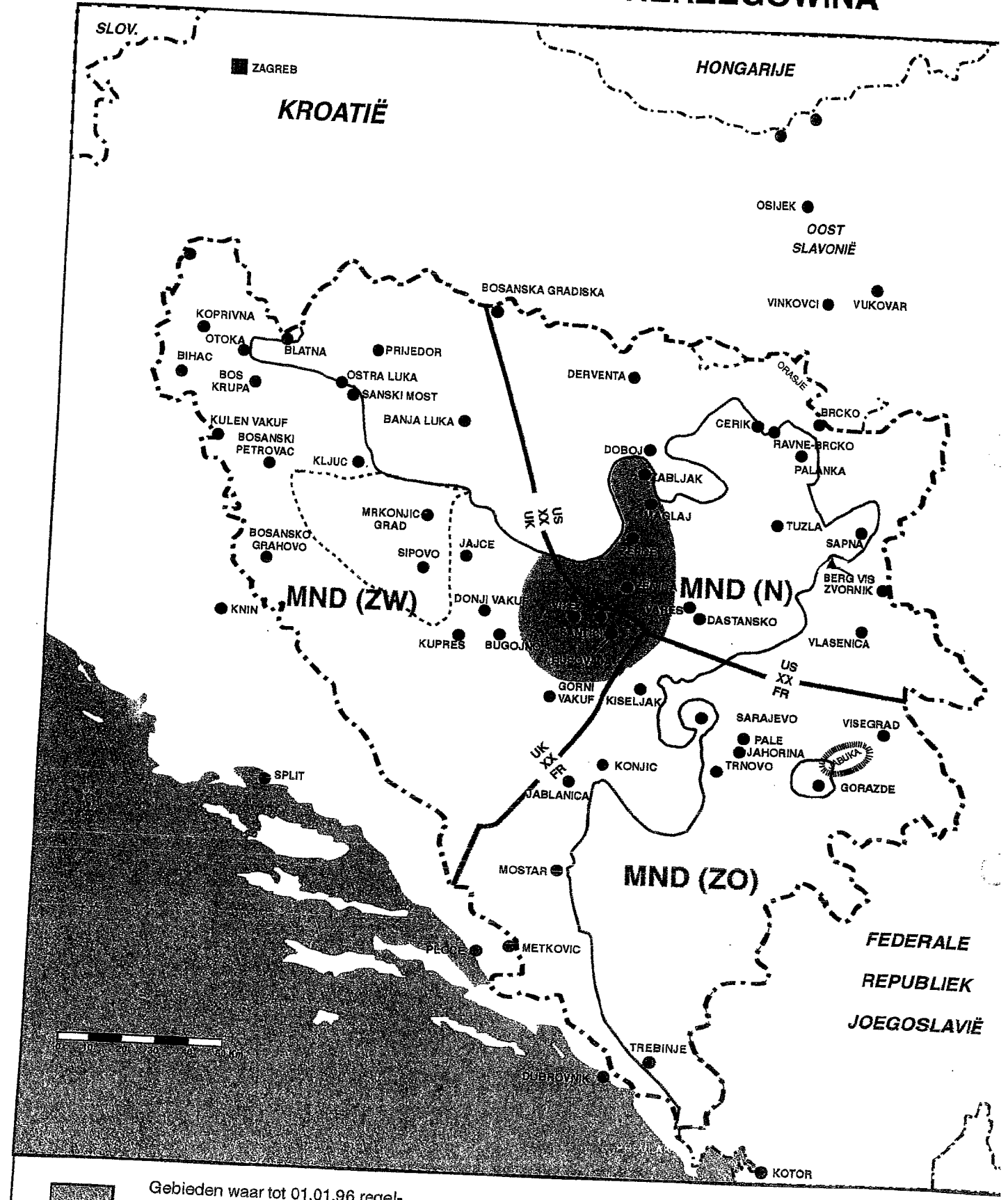
53. De Mujahedin onder controle van de Bosnische regering vormen voorlopig geen gevaar. Daarbij dient men te denken aan de 'Muslimski'-eenheden van de ABiH maar ook aan para-militaire eenheden als de Crni Labudovi (Zwarte Zwanen) en de Zivinice-wespen.

54. Voor wat betreft de Mujahedin zijn er drie belangrijke risico's te onderscheiden. Ten eerste terroristische aanslagen. Dit risico is echter bijzonder moeilijk in te schatten hierdoor kan er ook geen echte verwachting worden uitgesproken en kan er alleen worden vastgesteld dat dit risico aanwezig is.

55. Een tweede risico vormt het 'herrijzen' van para-militaire groeperingen die het Dayton-akkoord onacceptabel vinden. De grootste kans bestaat in risicogebieden zoals de AOT's en in de steden waar moslims (moeten) samenleven met Bosnische Kroaten danwel Bosnische Serviërs.

56. Het grootste risico lijkt echter te schuilen in de leden van de Iranian Revolutionary Guard Corps (IRGC). Deze lijken vooralsnog niet van plan te vertrekken en bezinnen zich op een nieuwe invulling van hun taken. Het gevaar dat deze IRGC oplevert hangt nauw samen met de ontwikkeling van het buitenlandse beleid van met name Iran.

MUJAHEDIN IN BOSNIË-HERZEGOWINA

Gebieden waar tot 01.01.96 regelmatig Mujahedin werden gesignaleerd

Vakgrenzen IFOR

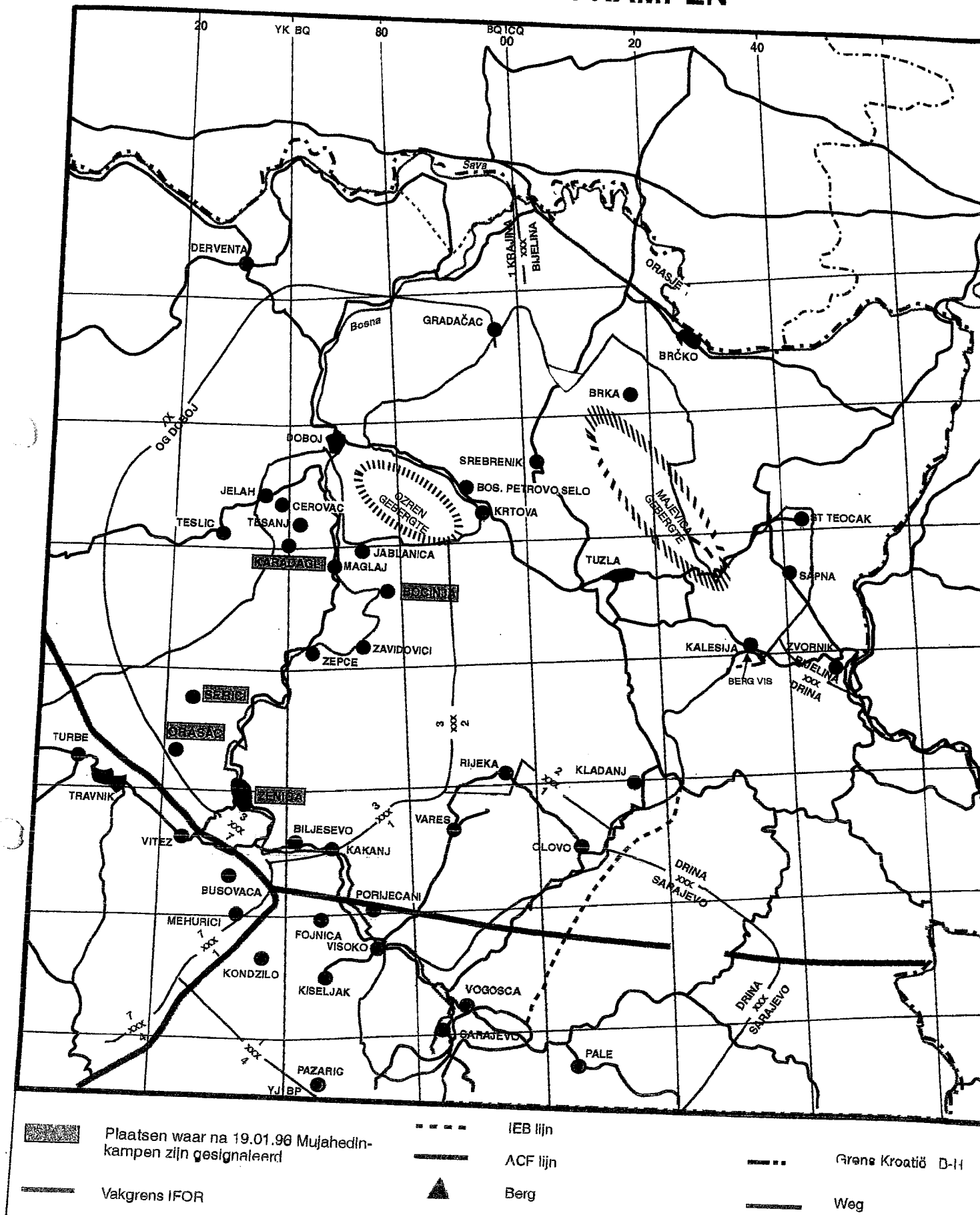

IEB lijn= Inter-Entity-Boundary

ACF lijn= Agreed-Cease-Fire line

MUJAHEDIN KAMPEN

A:\Mujehd1.(09.01.96)

